

Možnosti in omejitve pri nabiranju gob v gozdovih in razvoj gomoljkarstva v Sloveniji

Povzetek projekta: izhodišča za razmišljanje o urejanju gospodarjenja z gobami

- Urejanje področja je nujno zaradi povečevanja nabiranja gob (število nabiralcev se povečuje) in posledično zaradi povečevanja negativnih vplivov na celotni gozdni ekosistem.
- Zakonitosti rasti gob niso razjasnjene, vendar je iz osnovnih zakonitosti razmnoževanja živih bitij nedvoumno jasno, da neprekinjen odzem razmnoževalnih enot (trosnjakov) zmanjšuje število uspešnih naselitev novih osebkov.

MOŽNOSTI IN OMEJITVE PRI NABIRANJU GOB V GOZDOVIH IN RAZVOJ GOMOLJIKARSTVA V SLOVENIJI

Nihče ne ve, koliko gob lahko odvzamemo iz gozda brez škode za njihov obstoj. Zato mora pri urejanju gospodarjenja z njimi veljati **načelo previdnosti.**

MOŽNOSTI IN OMEJITVE PRI NABIRANJU GOB V GOZDOVIH IN RAZVOJ GOMOLJIKARSTVA V SLOVENIJI

- Načelo previdnosti je temeljno načelo evropske okoljske politike in pomeni, da v primeru dvoma prevlada korist varstva okolja pred drugimi interesi (*in dubio pro natura*).
- Neposredno s tem je povezano načelo, **da povzročitelj plača škodo**.

MOŽNOSTI IN OMEJITVE PRI NABIRANJU GOB V GOZDOVIH IN RAZVOJ GOMOLJIKARSTVA V SLOVENIJI

Poškodbe gozda zaradi gobarjenja:

- zbijanje tal (poškodbe in vpliv na rast micelijev)
- uporaba gozdnih prometnic (poškodbe)
- plašenje divjadi (povečana poraba hrane)
- poškodbe drevesnega pomladka
- zmanjševanje števila trosov gliv za širjenje
- možni negativni vplivi na mikorizo
- in kaj še?

MOŽNOSTI IN OMEJITVE PRI NABIRANJU GOB V GOZDOVIH IN RAZVOJ GOMOLJIKARSTVA V SLOVENIJI

Koristi gobarja:

- Gobe
- Rekreacija
- Doživljanje gozda

- Zaslужek

MOŽNOSTI IN OMEJITVE PRI NABIRANJU GOB V GOZDOVIH IN RAZVOJ GOMOLJIKARSTVA V SLOVENIJI

Količina odkupljenih gob v Sloveniji

	leto 1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
		936.891		587.028		448.183		317.511		147.933
kg	1.310.127		528.602		801.391		504.669		99.130	

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	76.299		88.039		8.113		1.452	
35.357		33.337		31.489		26.892		14.101

Evidenca odkupa ne odraža realnih količin v prometu z gobami!

MOŽNOSTI IN OMEJITVE PRI NABIRANJU GOB V GOZDOVIH IN RAZVOJ GOMOLJIKARSTVA V SLOVENIJI

Namen bodoče zakonodaje:

- Preprečiti upadanje rasti gob
- Povrniti lastnikom gozda škodo, ki jo utrpijo zaradi nabiranja gob v njihovih gozdovih
- Pridobiti podatke o nabranih količinah in trende rasti gob z namenom urejanja nabiranja

MOŽNOSTI IN OMEJITVE PRI NABIRANJU GOB V GOZDOVIH IN RAZVOJ GOMOLJIKARSTVA V SLOVENIJI

Dovolilnice za nabiranje gob:

- Dnevne (npr. 10 €)
- Letne (npr. 100 €)
- Člani MZS plačajo polovico cene
(nepolnoletne osebe ne rabijo dovolilnice)

Pridobitev dovolilnice mora biti enostavna
(npr. moderni elektronski načini, bencinske
postaje itd.)

MOŽNOSTI IN OMEJITVE PRI NABIRANJU GOB V GOZDOVIH IN RAZVOJ GOMOLJIKARSTVA V SLOVENIJI

Zbrani denar se deli npr.:

- Lastniku gozda
- Plačilo stroškov izdaje dovolilnic in delno nadzora
- Proračun RS
- Izvajanje monitoringa rasti gob?

MOŽNOSTI IN OMEJITVE PRI NABIRANJU GOB V GOZDOVIH IN RAZVOJ GOMOLJIKARSTVA V SLOVENIJI

- Država lahko omeji število izdanih letnih ali dnevni dovoljenj na osnovi strokovnih razlogov (rezultati monitoringa).
- Lahko omeji nabiranje na določenih območjih (posebej ogroženih).
- Kontrola na terenu mora obsegati veliko število pooblaščenih oseb (npr. policija, inšpekcija, naravovarstveni nadzorniki, delavci Zavoda za gozdove Slovenije).

Naloge MZS:

- Poveča naj se izobraževalna in popularizacijska dejavnost
- Izvajanje monitoringa rasti gob (v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije)?

MOŽNOSTI IN OMEJITVE PRI NABIRANJU GOB V GOZDOVIH IN RAZVOJ GOMOLJIKARSTVA V SLOVENIJI

Dodatni ukrepi za varovanje gob:

- Pospeševanje gojenja saprofitskih gliv
- Mikorizacija sadik
- Posebna pravna ureditev nabiranja gomoljik in razvoj gojenja gomoljik

